

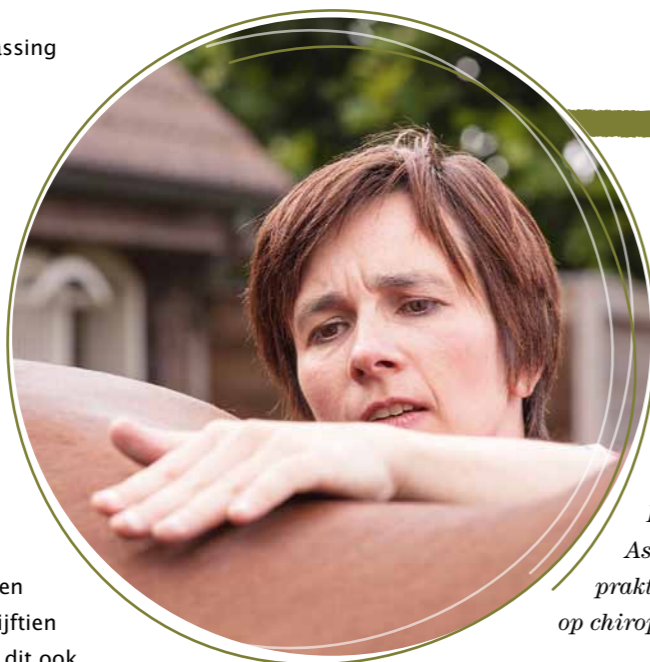
Chiropractie:

Focus op beweeglijkheid

Wat is chiropractie nu eigenlijk? In de volksmond worden ze wel eens krakers genoemd, maar er wordt absoluut niet gekraakt. Wat gebeurt er dan wel?

Ilse Vangeel, chiropractor, legt het uit.

Chiropractie is een paramedische toepassing die eind negentiende eeuw ontstond in de Verenigde Staten. Het is niet zozeer een alternatieve geneeskunde, als wel een aanvulling op de bestaande behandelingen met een focus op de functionaliteit van de wervelkolom. Het is een manuele therapie ter behandeling en preventie van problemen aan het bewegingsstelsel en werkt via het centraal zenuwstelsel. Door het gewricht onder spanning te brengen, kun je ontdekken of het normaal functioneert. De behandeling gebeurt door een korte en krachtige beweging uit te voeren, die een signaal stuurt naar de hersenen. Zo'n vijftien jaar geleden begonnen de dierenartsen dit ook te ontwikkelen voor dieren. Ilse Vangeel, dierenarts van opleiding, studeerde vorig jaar af in deze jonge discipline.

CV

Ilse Vangeel studeerde af als dierenarts aan de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent in 1999. Ze specialiseerde zich in 2012 tot chiropractor voor dieren aan de International Academy of Veterinary Chiropractic in Duitsland. Ze is erkend bij de International Veterinary Chiropractic Association en richt zich in haar praktijk (www.chiropaxievoorpaarden.be) op chiropractie voor paarden.

Wist je dat?

De wervelkolom van het paard bestaat uit:

- 7 halswervels
- 18 rugwervels
- 6 (soms 5) lendewervels
- 1 heiligbeen of sacrum
- 15-25 staartwervels

Functionaliteit beoordelen

De behoefte van de algemene diergeneeskunde om zich te verdiepen in deze discipline komt mede door de moeilijkheidsgraad om bepaalde delen van de wervelkolom van het paard goed in beeld te brengen met radiografie of echografie. Vooral de interpretatie van visuele vaststellingen is niet eenvoudig. Chiropractie biedt hulp door de functionaliteit manueel te beoordelen en niet louter op beelden te kijken.

Ilse Vangeel wordt opgeroepen om een paard preventief te onderzoeken. Geen enkel dier beschikt namelijk over de perfecte beweeglijkheid. Pas bij de vaststelling dat er iets niet juist zit, wordt er gecorrigeerd. Ze tast het volledige lichaam af, maar richt zich voornamelijk op de wervelkolom. De mobiliteit van elk gewricht onderzoekt ze individueel door het langzaam onder spanning te brengen met haar handen en te bewegen doorheen zijn bewegingsbereik. Zo spoort de chiropractor plaatsen op met verminderde mobiliteit, de 'blokkades'. Die worden ook duidelijk door het aanvoelen van een verhoogde spierspanning en pijn. Elke blokkade

corrigeert Vangeel onmiddellijk met een 'adjustment'. Dat is een bijzondere vorm van manipulatie, waarbij het gewricht kort en snel wordt bewogen in de richting van de verminderde beweging. De signalen die zo naar het centraal zenuwstelsel worden gestuurd, zorgen dat de spierspanning verdwijnt en het paard het gewricht weer normaal kan gebruiken. Zo'n 'adjustment' wordt altijd uitgevoerd binnen de normale grenzen van het gewricht, wat van chiropractie een veilige behandelingsmethode maakt.

Kortstondige pijn

Wat voelt een paard van zo'n behandeling? Het bruine ros volgt het onderzoek alleszins heel alert en geïnteresseerd mee. Door de verhoogde spierspanning kan een adjustment af en toe wel pijnlijk zijn voor het paard, geeft Vangeel toe. Door de snelheid van die actie, wordt een kortstondige pijn echter vrijwel onmiddellijk gevolgd door een deugdlozende ontlasting. Daarom laten de meeste paarden zich ook vrij eenvoudig behandelen. Het paard rechtstaand verdoven is

een laatste optie. Onder verdoving verslappen de spieren en moet de chiropractor dus heel voorzichtig zijn om niet te diep te gaan. Maar in moeilijke gevallen is een behandeling onder lichte verdoving nog altijd beter dan geen behandeling, stelt Vangeel. Een preventieve sessie is vergelijkbaar met mensen die één à twee keer per jaar ter controle naar de tandarts gaan. Hetzelfde geldt voor paarden. Idealiter komt de chiropractor langs als er nog geen klachten zijn en dit om de zes maanden. Vooral sportpaarden, topatleten eigenlijk, verdienen het volgens Vangeel om de chiropractor regelmatig op bezoek te krijgen. Zijn er echter wel al klachten, dan is de duur van de behandeling afhankelijk van twee zaken:

- De aard van de klacht
- Hoelang het paard al last heeft

Recente problemen reageren meestal snel op de behandeling. Maar aanslepende klachten hebben meer tijd nodig om zich te herstellen. Paarden met onderliggende problemen zoals hoefkatrol kunnen eigenlijk levenslange patiënten worden. Voor de meeste klachten zijn

Voor de training

1. Je paard over cavaletti's rijden of longeren is heel goed voor zijn buikspieren en dus heel goed voor zijn rug. Ook met de dubbele longe werken activeert de achterhand en zorgt voor een betere rechtrichting.
2. Nog iets leuks is de 'wortelstretch': breng een wortel laag tussen en aan weerszijden langs de voorbenen, zodat je paard moet volgen en zijn nek languit moet rekken. Herhaal dit door de wortel ook eens langs de linker- en rechterflank brengen, zodat je paard zijn hals ook moet buigen langs zijn schouders.
3. Mooi achteruit stappen is een goede oefening voor de lage rug.

TIP

Make your
"STAR" Shine!

Nieuwe &
verbeterde
Formule

Cavalor® Star Shine - Nieuwe formule!

De nieuwe formule stoot vuil beter af en voorkomt vuile vlekken op de vacht. Cavalor Star Shine voorkomt het breken van de haren en maakt het kammen veel gemakkelijker. De nieuwe Cavalor Star Shine bedekt elk haar afzonderlijk met een bescherm laag. Hierdoor worden knobbels in staart en manen voorkomen, en worden er geen haren meer uitgetrokken bij het kammen. Dof haar wordt hersteld en krijgt opnieuw glans en volume. De nieuwe Cavalor Star Shine is veel efficiënter dan traditionele manenspray's en behoudt zijn effect bijzonder lang!

www.cavalor.com

Special Wezijn

twee à drie sessies met drie tot acht weken tussentijd voldoende. Vangeel probeert geleidelijk de tijd tussen de sessies te verlengen om uiteindelijk preventief te kunnen gaan werken in bezoeken van twee keer per jaar. Net zoals bij mensen na een behandeling, kan het paard één à twee dagen stijf zijn. Laat hen vrij bewegen in de weide, maar ga er niet mee aan de slag is het advies. Na drie dagen kun je jouw paard al even longeren om stapsgewijs het werk weer op te nemen.

Dierenarts versus chiropractor

Bij paarden met plotse erge pijn ten gevolge van een val, wordt best eerst de vaste dierenarts gecontacteerd om een eventuele fractuur uit te sluiten. Ook bij infecties (koorts) en tumoren spreekt het voor zich dat een chiropractische behandeling weinig zinvol is. Paarden met neurologische symptomen zoals ataxie worden ook best eerst traditioneel onderzocht. Het klinische onderzoek van een dierenarts en chiropractor overlapt enigszins, maar waar de chiropractor de

Om over na te denken:

1. De meeste problemen van rug en hals worden veroorzaakt door manken, een slecht passend zadel, gebrek aan beweging of een slechte houding. Het paard krijgt pijn en dit vermindert zijn beweeglijkheid.
2. Paarden zijn een expert in het verbergen en compenseren van hun problemen. Vaak zijn er al problemen op meerdere plaatsen voordat je er iets van merkt. Een preventieve consultatie kan dus veel leed voorkomen.

Elke blokkade corrigeert Vangeel onmiddellijk met een 'adjustment'

focus legt op beweeglijkheid, zal de dierenarts zich eerder laten bijstaan door de radiografie en echografie.

Erkend beroep

Chiropractie verschilt van andere therapieën zoals fysiotherapie en osteopathie door respectievelijk het gebruik van manipulatie en een verschil in filosofie. Fysiotherapie gebruikt andere manuele technieken en maakt geen gebruik van manipulatie. Osteopathie is eerder gericht op het bevorderen van de bloedcirculatie en lymfedrainage, terwijl chiropractie meer op het zenuwstelsel inwerkt. De laatste jaren is er wel een overlap tussen de laatste twee disciplines merkbaar en is het onderscheid niet altijd meer even duidelijk. Ilse Vangeel beoefent bijvoorbeeld chiropractie, maar laat het niet na andere technieken te gebruiken waar nodig. Chiropractie vergt een goede kennis van de anatomie en biomechanica van de wervelkolom. Het is daarom erg belangrijk alleen beroep te doen op erkende, gediplomeerde chiropractors. Enkel dierenartsen en humane chiropractors komen in aanmerking voor de opleiding, die momenteel enkel in het buitenland wordt aangeboden. Op de website van de International Veterinary Chiropractic Association (www.IVCA.de) vind je een lijst terug met alle erkende chiropractors. Wil je er zeker van zijn een bekwaam iemand in huis te halen, contacteer dan iemand op deze lijst. ■